

Instituția Publică
Compania „TELERADIO-MOLDOVA”

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE ȘI DEZVOLTARE

MD-2028, Republica Moldova, Chișinău, str. Miorița, ☎ 022-73-95-45

PROCES-VERBAL

nr. 19

*al ședinței din 4 iulie 2025, cu începere de la ora 13:00,
a Consiliului de supraveghere și dezvoltare (CSD) al furnizorului
public național de servicii media Compania „Teleradio-Moldova”*

La ședința Consiliului de supraveghere și dezvoltare au participat:

Arcadie Gherasim, președinte CSD

Loretta Handrabura, membră CSD

Maria Șleahțișchi, membră CSD

Irina Mațenko, membră CSD

Corneliu Popovici, membru CSD

Gheorghe Budeanu, membru CSD

Invitați: **Cornel Ciobanu, director general adjunct (Radiodifuziune) al IP
Compania „Teleradio-Moldova”**

Ședința este prezidată de către **președintele CSD, Arcadie Gherasim**. Acesta anunță că ședința este deliberativă și supune votului ordinea de zi:

1. Cu privire la proiectul de concept pentru organizarea dezbaterilor electorale parlamentare din anul 2025 de către serviciile media audiovizuale TV Moldova 1 și Radio Moldova.

2. Diverse.

S-a votat: „PENTRU” - 6 (Arcadie Gherasim, Loretta Handrabura, Maria Șleahțișchi, Irina Mațenko, Corneliu Popovici, Gheorghe Budeanu)

Președintele CSD oferă cuvântul **directorului general adjunct (Radiodifuziune) Cornel Ciobanu**, pentru a prezenta proiectul de concept pentru organizarea dezbaterilor electorale parlamentare din anul 2025 de către serviciile media audiovizuale TV Moldova 1 și Radio Moldova.

Cornel Ciobanu, director general adjunct (Radiodifuziune), a precizat că la elaborarea proiectului de concept în această primă variantă s-a pornit de la ideea ca emisiunile de dezbateri să fie interesante, utile și apropiate de public. Proiectul va fi dezbătut într-o conferință publică la 8 iulie 2025, unde vor fi invitați reprezentanți ai societății civile, ai instituțiilor relevante din domeniu, experți media, experți din domeniul politic și reprezentanți ai partidelor politice către care a fost transmis un apel public. În rezultatul acestor consultări, va fi definitivat conceptul pentru organizarea dezbaterilor electorale parlamentare din anul 2025 și prezentat apoi CSD.

Directorul general adjunct (Radiodifuziune) a expus liniile directorii din concept. Prima se referă la organizarea dezbaterilor după criteriul meritocrației din Codul Electoral, art. 90, care prevede condiții de egalitate strictă sau proporțională. Cea de-a doua noutate este încurajarea participării publicului din partea concurenților electorali. Unul din participanți care va reprezenta un concurent electoral va avea posibilitatea să adreseze câte o întrebare în timpul dezbaterilor.

Și în acest an va fi, după finalizarea dezbaterilor, emisiunea Cekathon. Experți independenți, fact-checkeri vor analiza discursurile și declarațiile concurenților electorali în eventualitatea lansării unor falsuri și dezinformări.

Membra CSD Loretta Handrabura a exprimat așteptarea din partea unor partide politice care vor să poarte un dialog cu reprezentanții din opoziție sau de la guvernare, deoarece inițiativele legislative pe care vor să le propună prin oferta electorală pornesc de la ceea ce s-a făcut în mandatul legislativ curent. Or, după propunerea din proiectul conceptului, reiese că actualele partide parlamentare vor discuta între ele, iar cele extraparlamentare într-un format separat.

Cornel Ciobanu, director general adjunct (Radiodifuziune), a răspuns că le vor fi asigurate condiții egale tuturor. Nu toți, însă, au șanse egale să ajungă în parlament, iar scopul noului concept este să avem dezbateri mai relevante. Din acest considerent, se propun criteriile de selectare cum ar fi rezultatele la alegerile precedente sau rezultatele în sondajele de opinie. Astfel, partidele mari, cu șanse, vor fi într-o dezbateri, iar electoratul va putea să își facă o idee și să decidă pe cine să aleagă.

Membra CSD Loretta Handrabura a atenționat că în redacția propusă și după criteriile enumerate se face o discriminare în divizarea partidelor mari, cu șanse și a celor care abia intră în competiția politică. A întrebat de ce doar în ultimile două săptămâni se vor organiza dezbateri.

Cornel Ciobanu a răspuns că vor fi dezbateri și la radio, și la TV. Perioada și numărul de runde vor fi decise de numărul concurenților înregistrați.

Membrul CSD Corneliu Popovici a afirmat că este în mare de acord cu ceea ce a menționat L.Handrabura și a opinat că criteriile propuse - rezultate la alegerile prezidențiale, rezultate la alegerile locale (consilii raionale) - sunt antidemocratice și irelevante pentru alegerile parlamentare. Alegerile sunt un proces democratic și nu poate fi invocat principiul meritocrației. Trebuie să se acorde șanse egale pentru toți concurenții electorali care pornesc de la aceeași linie de start, indiferent de câte mandate anterioare a avut formațiunea politică în parlament.

C. Popovici a afirmat că sondajele din Republica Moldova sunt subiective, tematica creația legislativă și activitate parlamentară nu este singura prioritară și a întrebat din ce perioadă vor fi sondajele și cine va selecta echipele independente de la emisiunea Cekathon.

Cornel Ciobanu, directorului general adjunct (Radiodifuziune) a întrebat, la rândul său, cine a decis că Cekathon din campania pentru prezidențiale a fost un exercițiu de defăimare și executare a concurenților electorali? Există opinii diferite. Mulți experți în domeniu și politicieni au salutat această emisiune, deoarece responsabilizează cetățenii. Selecția experților de la Cekathon va fi decisă după aprobarea concepției de organizare a dezbaterilor, care va fi iarăși discutată în CSD, apoi trimisă la CA.

A reiterat că organizarea dezbaterilor după criteriul meritocrației este propusă în baza art. 90 din Codul electoral care prevede condiții de egalitate strictă sau proporțională. În acest sens, au fost consultați experți în domeniul electoral, iar criteriile din proiect sunt propuneri care pot fi revizuite.

Directorului general adjunct (Radiodifuziune) a precizat că ultimile trei sondaje, livrate de trei companii diferite, vor fi luate în calcul ca tendință și ca unul din criterii.

Membrul CSD Gheorghe Budeanu a opinat că, precum au menționat și antevorbitorii săi, trebuie de revenit la punctul 1. Criterii de selecție a participanților: principiul meritocrației, punctul 2. Tematica: prioritar creație legislativă și activitate parlamentară, căci există și alte subiecte de interes pentru electorat cum ar fi reîntregirea țării, integrarea europeană. A propus de revizuit structura de prezentare, iar Cekathonul îl consideră bun.

Cornel Ciobanu, directorului general adjunct (Radiodifuziune), a opinat că atunci când prin tragere la sorți nimerește un partid cu șanse de trecere și trei candidați independenți interesul pentru aceste dezbateri este zero. Scopul propus prin noua concepție este ca electoratul să urmărească dezbaterile. Cu privire la tematică, a precizat că vor fi abordate și alte tematici, dar alegătorul trebuie să înțeleagă ce legi intenționează să voteze un partid, bloc sau candidat independent care este în competiție electorală.

Membra CSD Loretta Handrabura a exprimat repetat dezacordul său pe criteriile propuse, pe care le consideră discriminatorii și subiective. În plus, a opinat că nu pot fi aplicate rezulatele de la alegerile prezidențiale și cele locale pentru gruparea concurenților la dezbaterile pentru alegerile parlamentare.

Membra CSD Irina Mațenko a întrebat cum vor fi selectate companiile de sondaje, dacă sondajele vor fi plătite sau vor fi realizate pe gratis.

Cornel Ciobanu, directorului general adjunct (Radiodifuziune), a răspuns că TRM nu va selecta companiile de sondaje și nu va comanda sondaje, ci doar va calcula rezultatele (prin a face o medie pentru partide), pe care le vor prezenta ultimile trei companii de sondaje.

Membra CSD Maria Șleahțițchi a afirmat că compania este furnizor public și trebuie să acorde șanse egale tuturor. Criteriile de selecție propuse în Nota informativă vin în contradicție cu principiul egalității de șanse pentru toți competitorii electorali. Criterii de selecție obiective pot fi tragerea la sorți. Principiul meritocrației e pasibil de a fi presupus ca fiind manipulare și televiziunea publică trebuie să le evite. Or, un partid nou format poate prezenta publicului o șansă de întărire a unei direcții de dezvoltare. Toate partidele trebuie să pornească de la șansa, varianta zero. Tematica creație legislativă ca prioritară este una justificată și motivată, în opinia sa.

Președintele CSD, Arcadie Gherasim, a afirmat că a realizat vreo 150 de debateri electorale în cariera sa de jurnalist. Unele dezbateri la care au participat câte un reprezentant al unui partid parlamentar și altul neparlamentar au avut efectul zero.

Arcadie Gherasim a susținut că este de acord cu majoritatea opiniilor exprimate deja, dar a intrat ce drept se încalcă, dacă participă, în aceleași condiții, partidele parlamentare într-un grup și cele extraparlamentare în altul.

Membra CSD Maria Șleahțițchi a răspuns că se încalcă dreptul de a participa aleatoriu al unui actor politic împreună cu un altul, care a participat la alegeri o dată sau de mai multe ori. Iar altă construcție a dezbaterilor induce ceva la public la nivel subliminal,

Cornel Ciobanu, directorului general adjunct (Radiodifuziune), a precizat că nu se dorește a lăsa la voia întâmplării dezbaterile și se dorește să fie găsite niște criterii de grupare a candidaților prin acest concept.

Președintele CSD, Arcadie Gherasim, a opinat că rezultatele de la alegerile prezidențiale și locale ar fi relevante ca și criterii, iar ceilalți membri si-au exprimat repetat dezacordul cu aceste criterii. Domnia sa a explicat că TRM este în măsura să decidă să vină cu un concept al său.

Membrul CSD Corneliu Popovici a reiterat ideea exprimată de M. Șleahțișchi cu privire la misiunea companiei publice TRM, care nu trebuie să reiasă din scopul ratingului, al publicității și vizibilității emisiunii de dezbatere. Ci să fie cât mai multe partide care să participe prin tragere la sorți ca și în competițiile de fotbal. Respectiv, trebuie de renunțat la sintagma „principiul meritocrației” și de scris criterii de selectare a participanților la dezbateri.

Președintele CSD a propus următorul proiect de decizie:

Cu privire la proiectul de concept pentru organizarea dezbaterilor electorale parlamentare din anul 2025 de către serviciile media audiovizuale TV Moldova 1 și Radio Moldova

1. A lua act de conceptul pentru organizarea dezbaterilor electorale, parte a politicii editoriale privind reflectarea alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025 de către serviciile media audiovizuale TV Moldova 1 și Radio Moldova.
2. Directorii generali adjuncți ai IP Compania „Teleradio-Moldova”, Ecaterina Cheptănar și Cornel Ciobanu, vor definitiva conceptul propus, ținând cont de recomandările membrilor și membrilor CSD.
3. Directorul general al IP Compania „Teleradio-Moldova”, Vladimir Țurcanu, va asigura elaborarea și prezentarea spre aprobare în CSD a Declarațiilor serviciilor media audiovizuale TV Moldova 1 și Radio Moldova privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor parlamentare din 28 septembrie 2025 în condițiile și termenele prevăzute de actele normative.
4. Prezenta decizie intră în vigoare la data publicării.

S-a votat: „PENTRU” - 6 (Arcadie Gherasim, Loretta Handrabura, Maria Șleahțișchi, Irina Mațenko, Corneliu Popovici, Gheorghe Budeanu)

Președintele CSD a propus încheierea transmisiunii online a ședinței.

S-a votat: „PENTRU” - 6 (Arcadie Gherasim, Loretta Handrabura, Maria Șleahțișchi, Irina Mațenko, Corneliu Popovici, Gheorghe Budeanu)

Președintele CSD, Arcadie Gherasim, a anunțat închiderea ședinței.

S-a votat: „PENTRU” - 6 (Arcadie Gherasim, Loretta Handrabura, Maria Șleahțișchi, Irina Mațenko, Corneliu Popovici, Gheorghe Budeanu)

Președintele CSD,
Arcadie Gherasim

Secretara CSD,
Loretta Handrabura

